

عنوان مقاله:

حفاظت از محیط زیست به عنوان میراث مشترک بشریت

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه، دوره 9، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

محمدرضا حکاک زاده - استادیار و مدیرگروه حقوق عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم، ایران.

محمد راحمی نوش آبادی - دانشجوی دکتری حقوق عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قم، ایران.

خلاصه مقاله:

یکی از اصلی ترین وجوه حقوق بشر، حفاظت از حقوق محیط زیست است. حقوق محیط زیست، در سطوح ملی و بین المللی، با ایجاد نهادهای حقوقی حفاظتی از محیط زیست با ایجاد ساز و کارهای آموزشی در قالب مدارس حقوق از سال ۱۹۷۰ در جهان گسترش داشته است. رفتارهایی که حاکی از نوعی بی توجهی در مواجهه با محیط زیست بوده است موجب گردیده تا حق بشری استفاده و حفاظت از محیط زیست به عنوان یک میراث مشترک، مورد شناسایی قوانین و سازمان های بین المللی قرار گیرد. امروزه برای آنکه با رفتارهای آلاینده و مخرب مقابله شود موضوع محیط زیست وارد نظام کیفری گردیده است لکن پیوند مباحث زیست محیطی و آن به گونه ای است که مبحث پیشگیری، برآورد خسارات ها، تشخیص بزهاکار، جامعه آسیب دیده و... به مدد بسیاری از زوایای علمی، مطالعاتی و قانونی نیازمند است. بنابراین، در بحث مسولیت آلوده سازی و آسیب رساندن به محیط زیست، مباحث حقوقی پیچیده ای مطرح است که هنوز پاسخ های دقیق و الزام آور برای آنه یافت نشده است. قانون اساسی ایران، حاوی اصولی است که به طور مستقیم و غیر مستقیم به حفاظت از محیط زیست پرداخته است و به طور مشخص اصل ۵۰ قانون اساسی صریح ترین حکم قانون گذار اساسی در این زمینه است. علاوه بر آن قوانین و آیین نامه های خاصی نیز برای حفاظت محیط زیست به تصویب مجلس قانونگذاری کشور و هیات وزیران رسیده که اهم آنان عبارتند از: قانون شکار و صید مصوب ۱۳۴۶/۳/۱۶ (اصلاحی سالهای ۱۳۵۳ و ۱۳۷۵)، قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۳/۳/۲۸ (اصلاحی ۱۳۷۱)، قانون نحوه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۴/۲/۳، قانون حفاظت و بهره برداری از منبع آبی مصوب ۱۳۷۴/۶/۱۴، آیین نامه جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۳/۲/۱۸ و نیز فصل بیست و پنجم و ماده ۶۹۰ از فصل بیست و ششم از قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵/۳/۲. رویه قضایی کشور نیز در اجرای قوانین نیز از اهمیت شایانی برخوردار است. مباحث قانونی در باب محیط زیست به دلیل کهنگی قوانین و پیچیدگی منافع و مباحث حقوق محیط زیست و همچنین پیشرفت صنایعی که بهره برداری از امکان های زیست محیطی را بصورتی نابرابر رقم می زند، ضرورت بازنگری مقررات را گوشزد می نماید.

کلمات کلیدی:

محیط زیست، میراث مشترک بشریت، توسعه پایدار.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1754944>

